

Asia: VN/12608/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Poliisihallituksen lausunto asiassa VN/12608/2026

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta (asia VN/12608/2026).

Poliisihallitus lausuu asiassa seuraavaa:

Ehdotettu sääntelymuutos merkitsee poikkeusta rahapelilainsäädännössä pelaajan tunnistamiseen. Poliisihallituksen viranomaistulkinnassa rahapelaamisen on katsottu olevan kokonaisuus, johon kuuluu rahapelin ostaminen, pelaaminen ja mahdollisen voiton lunastaminen saman tunnistautuneen pelaajan toimesta.

Rahapelaamisen kokonaisuuden pilkkominen osiin lahjoitusmahdollisuudella ei Poliisihallituksen näkemyksen mukaan tue rahapelilainsäädännön keskeisten tavoitteiden toteutumista eli väärinkäytösten ja rikosten estämistä ja rahapelihaittojen ehkäisemistä ja vähentämistä. Rahanpesulain mukaista 2 000 euron tunnistamis- ja todentamiskynnystä voisi mahdollisesti pyrkiä kiertämään esimerkiksi lunastamalla usean arvan voitot eri asiamiespelipisteissä - asiakkaan henkilöllisyys tulisi rahanpesulain mukaisella tavalla todentaa, kun laissa säädetty kynnsarvo yksittäisenä tai useana toisiinsa liittyvänä suorituksena ylittyy eikä esitetty muutos muuta asiantilaa. Poliisihallitus kiinnittää huomioita arpalahjoittamisen osalta siihen, että asiakkuus ja sitä myötä asiakkaan tuntemisen velvoite eivät rajoitu rahapelaamisessa pelkästään arvan ostajaan.

Ehdotetun toteutuksen myötä voitollisen arvan ostamista, myymistä jälkimarkkinoilla ja lunastamista olisi mahdollista käyttää rahan alkuperän häivyttämiseen ja laillistamiseen

rahapelivoiton kautta. Tällä hetkellä edellytetty tunnistautuminen ja asiakkuuden seurantaan liittyvät rahanpesulain seurantatoimet osaltaan yhdessä ehkäisevät sitä, että pienempien arpavoittojen voittolunastuksia ei voitaisi keinotekoisesti hajauttaa eri asiamiespaikkoihin ja siten kiertää toisiinsa kytkeytyvien suoritusten raja-arvoa ja asiakkaan henkilöllisyyden todentamista. Rahanpesun riskejä voidaan myös tehokkaimmin estää ja hallita silloin, kun rahapelin ostaja ja lunastaja olisivat arpajaislain nykytilan kaltaisesti sama henkilö. Vapaa lahjoittamismahdollisuus voi olla merkittävä heikennys pelaajan oikeusturvaan, jos samalla mahdollistuu tilanteet, joissa arvan voitto lunastettaisiin luvattomasti toisen henkilön nimiin.

Toteutus todennäköisesti lisäisi alaikäisaltistusta rahapelaamiselle. Raaputusarpojen pitkä toimeenpanoaika ja voiton perimisaika mahdollistavat tilanteen, jossa arpa tosiasiallisesti lahjoitettaisiin vielä lahjoitushetkellä alaikäiselle, joka sittemmin täysi-ikäistyttyään lunastaisi arvan. Arpojen raaputtaminen ja lunastaminen voivat olla merkittävä väylä muiden rahapelien pelaamiseen ja pitkittää ei-toivottua altistusta rahapelaamiselle haavoittuvassa asemassa olevien, kuten peliongelmaisten osalta. Vapaa lahjoittaminen lisää rahapelaamista sellaisten henkilöiden kohdalla, jotka eivät muutoin pelaisi rahapelejä.

Arpojen markkinointi lahjana voi näyttää rahapelaamisen harmittomana, hauskana ja sosiaalisesti hyväksyttävänä ajanvietteenä ja tämä voi erityisesti lasten ja nuorten kohdalla madaltaa kynnystä rahapelaamiseen. Poliisihallitus katsoo erityisen ongelmalliseksi arpojen yhdistäminen sesonkeihin tai tapahtumiin, joihin sisältyy lahjan antamista. Arvan lunastamisen tavanomaiseen lahjaan voi katsoa arkipäiväistävän rahapelaamista.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan esityksen lieveilmiöitä, kuten lahjoittamista alaikäisille ja muille haavoittuneessa asemassa oleville ja rahanpesun jälkimarkkinoita voitaisiin ainakin lieventää lahjoituskelpoisuuden rajaamisella ostohetkeen ja asiakkuusvaatimuksella. Lisäksi nyt ehdotetussa toteutuksessa tulisi tuoda selkeästi esille lahjoituksen vaikutus pelaamisen vastuullisuustoimiin, kuten euromääräisiin rajoituksiin ja olemassa oleviin peliestoihin.

Hyppönen Anna
Poliisihallitus